

Sygn. akt II Ka 932/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agata Kowalska
Protokolant:	sekr. sąd. Beata Wilkowska

przy udziale prokuratora Jolanty Sulskiej

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2023 r.

sprawy **E. K.**

oskarżonej z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 297 §1 kk

O. K.

oskarżonej z art. 297 §1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżone

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 10 października 2022 r. sygn. akt II K 568/21

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa opłatę za postępowanie odwoławcze, od E. K. w wysokości 360 złotych, zaś od O. K. w wysokości 90 złotych i obciąża oskarżone wydatkami za II instancję w wysokości po 10 złotych.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 932/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**Wyrok Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 10 października 2022 r., sygn. II K 568/22****1.2. Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
---		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów

(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>Oskarżone E. K. i O. K. złożyły wspólną apelację (karta 404 akt sprawy). Nie sformułowano w niej skonkretyzowanych zarzutów z zakresu względnych i bezwzględnych przesłanek odwoławczych (art. 438 kpk i art. 439 kpk), nie wyodrębniono osobnej jednostki redakcyjnej, tzw. petitum apelacji, nie wyodrębniono również wniosków odwoławczych.</p> <p>Aby wystrzec się nadinterpretacji i wyprowadzenia zarzutów, które z wniesionego środka odwoławczego nie wynikały, Sąd Okręgowy na potrzeby niniejszego uzasadnienia, poza nagłówkiem złożonego pisma procesowego, przytoczy poniżej krótką apelację w/w oskarżonych, ograniczającą się w istocie do jednego zdania : „Niniejszym zaskarżam wydany wyrok w całości, na korzyść oskarżonych O. i E. K., wnoszę o jego anulowanie, przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz ustanowienie adwokata z urzędu, w związku z wypowiedzeniem pełnomocnictwa</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>udzielonego adw. N. B., ul. (...) lok. (...), (...)-(...) W., w dniu 21.11.2022 r., co nie pozwoliło oskarżonym na znalezienie nowego obrońcy w tak krótkim czasie.”</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelacja nie była zasadna i jako taka nie mogła wywołać postulowanego w niej skutku.</p> <p>Granice rozpoznania apelacji wyznacza przepis art. 433 § 1 kpk, zgodnie z którym sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art., 439 § 1, art. 440 i art. 455 kpk.</p> <p>Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową sprawę w II instancji, w następstwie środka odwoławczego wniesionego łącznie przez obie oskarżone, w kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku kierował się treścią przytoczonego powyżej art. 433 § 1 kpk i nie stwierdził w postępowaniu apelacyjnym uchybień, które mogłyby skutkować uchynieniem zaskarżonego wyroku i cofnięciem sprawy do stadium postępowania przed Sądem I instancji.</p> <p>Odnosząc się w pierwszej kolejności do nader skromnej treści wniesionej apelacji - oskarżone E. K. i O. K. w toku postępowania pierwszoinstancyjnego były reprezentowane przez obrońcę z wyboru. Nie wskazały we wniesionej</p>		

apelacji jakichkolwiek przyczyn wypowiedzenia upoważnienia do obrony dotychczasowemu obrońcy. Ich sytuacja materialna jaka wynika z akt sprawy jest dobra. Nie zachodziły także przesłanki warunkujące obronę obligatoryjną. Oskarżone zostały wezwane w dniu 19 stycznia 2023 r. przez Sąd Okręgowy do przedstawienia dokumentów potwierdzających swoją aktualną sytuację materialną (dochody + wydatki, posiadany majątek) w terminie 7 dni pod rygorem bezskuteczności wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu. Wezwanie to odebrały w dniu 26 stycznia 2023 r. (k. 426 i 426 verte). Pozostało ono jednak bez odpowiedzi.

W świetle art. 127a § 1 kpk, jeżeli warunkiem skuteczności czynności procesowej jest jej dokonanie przez obrońcę lub pełnomocnika, termin jej dokonania ulega zawieszeniu dla strony postępowania na czas rozpoznania wniosku o przyznanie pomocy prawnej w tym zakresie. Warunki określone w tym przepisie nie zachodziły jednak w tej sprawie, albowiem oskarżone mogły wnieść skutecznie środek odwoławczy same. Jego merytoryczna treść to zupełnie inna kwestia, w kodeksowych uregulowaniach chodzi wszakże o fakt skutecznego wniesienia środka odwoławczego i przyjęcia go do rozpoznania, nie zaś finalny efekt jaki ów środek wywoła. Sąd Okręgowy nie miał żadnych wątpliwości, iż zastosowania nie ma również § 2 art. 127a kpk.

W sprawie niniejszej nie naruszono zatem prawa do obrony oskarżonych, ani w aspekcie formalnym (korzystania z

pomocy fachowej), ani materialnym (samodzielnego przedstawienia i popierania linii obrony).

Na rozprawie odwoławczej stanął się obrońca oskarżonych z wyboru, przedstawiając upoważnienie do obrony z dnia 28 lutego 2023 r. W tym miejscu podkreślić należało, iż pismo obrońcy z dnia 13 marca 2023 r. (k. 427 i nast.) odczytywać należało jako stanowisko w sprawie, nie zaś apelację sensu stricto, albowiem termin do jej wniesienia i uzupełnienia zarzutów już upłynął. Powielono w nim linię obrony prezentowaną przez oskarżone w toku postępowania przed Sądem I instancji, nie zawierało ono żadnego novum w stosunku do tego, w jaki sposób obie oskarżone, wspierane przez innego obrońcę, broniły się w I instancji.

Sąd Rejonowy w Garwolinie przekonująco i zgodnie z art. 7 kpk przedstawił analizę i ocenę wyjaśnień obu oskarżonych w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku (k. 384 verte i nast.), a przeciwko tej argumentacji nie przedstawiono żadnych argumentów, które mogłyby ją podważyć. Sąd ad quem w ocenie dowodów Sądu a quo i wyprowadzonych przez ten Sąd wniosków co do postaci zamiaru i winy obu oskarżonych nie stwierdził czegokolwiek, co mogłoby podważyć zaskarżony wyrok, z punktu widzenia względnych i bezwzględnych przesłanek odwoławczych.

Sąd Okręgowy podzielił pierwszoinstancyjną konstatację, jaka wprost płynęła z treści zaskarżonego wyroku, a mianowicie to, że obie oskarżone działały z zamiarem bezpośrednim, z pełnym

rozeznaniem w swojej sytuacji i nie umniejszało ich winy. W przekonaniu Sądu Okręgowego, linia obrony zmierzająca do przeforsowania tezy o pomyłce i niefrasobliwości oskarżonych w odróżnieniu rodzajów umów, na podstawie których zatrudniani są pracownicy w odniesieniu do kobiet wykształconych, prowadzących działalność gospodarczą, w przypadku O. K. wspierającej matkę w jej prowadzeniu, pozostawała nieprzekonująca. Przeczyły jej zasady doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, jak również stan zgromadzonych w tej sprawie kompletnych dowodów. Staranie się o kredyt na wkład własny do kredytu mieszkaniowego, jako zobowiązania zaciąganego na wiele lat, przy obecnych uwarunkowaniach i w dacie czynu z aktu oskarżenia (22.10.2020 r.) przemawiało za uznaniem, że oskarżone wyjaśniając bagatelizowały swoje czyny. Cel uzyskania wsparcia kredytowego przez O. K. między matką i córką, tj. obiema oskarżonymi, był omawiany zanim doszło do zdarzeń wskazanych w akcie oskarżenia, a z tej okoliczności również płynął logiczny wniosek, tożsamy z tym co Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił.

W tym kontekście, Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał, iż oskarżona E. K. prowadząca działalność gospodarczą, wystawiając zaświadczenia, nie mogła nie wiedzieć, jaka jest różnica między cywilno-prawną umową zlecenia, a umową o pracę. Wszak umowa o pracę wiąże się ze wszelkimi przywilejami jakie przewiduje Kodeks Pracy i także O. K. jako osoba, która zdała maturę, podjęła studia i rozpoczęła pracę, uwarunkowania

obu umów jest w stanie rozróżnić, tym bardziej, iż zatrudnianie studentów na podstawie umowy cywilnoprawnej ze wszystkimi tego skutkami i dolegliwościami dla młodych ludzi jest notoryczne, a postulaty zmian ustawodawczych w tym względzie wypowiediane przez niemal wszystkie środowiska od wielu lat. Idąc dalej, po tym, kiedy zostało wszczęte postępowanie i ujawniono, że O. K. pomimo przedłożonej umowy o pracę nie została zgłoszona do ubezpieczenia, oskarżone przedstawiły umowę zlecenia, co wynikało z faktu, że tej formy nie trzeba zgłaszać do ubezpieczenia, tak jak w przypadku umów o pracę, nawet dla osób do 26 roku życia. Uwarunkowania uzyskania lub odmowy uzyskania kredytu w oparciu o określoną sytuację kredytobiorcy nie wymagały szczegółowego omawiania. Te bowiem były znane w dacie starania się o uzyskanie środków i wiele od nich zależało, czego oskarżone nie chciały przyznać, wyjaśniając dowolnie i wymijająco. Powyższe okoliczności, w powiązaniu z treścią wyjaśnień oskarżonej O. K., która nie potrafiła podać, czym zajmuje się spółka, w której rzekomo miała pełnić funkcję asystenta zarządu, jak też jaki był zakres jej obowiązków i czym się w tej spółce zajmowała, wskazują jednoznacznie, że nie była tam zatrudniona i z firmą prowadzoną przez współoskarżoną E. K. nie wiązała jej ani umowa o pracę ani umowa zlecenia.

Przestępstwo określone w art. 297 § 1 kk ma charakter formalny i kryminalizuje działania związane z nadużyciem zaufania co do prawdziwości przedkładanych dokumentów dla uzyskania instrumentu finansowego. Dla

jego przypisania nie jest więc wymagane zaistnienie szkody (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 stycznia 2021 r., sygn. IV KK 453/19, LEX nr 3107865).

W świetle brzmienia art. 297 § 1 kk dla przypisania sprawcy tego przestępstwa wystarczające jest przedłożenie nierzetelnego pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania kredytu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 12 lipca 2019 r., sygn. II AKA 7/19, LEX nr 3061335).

Rozważania prawne zawarte w rubryce 3.2 tabelarycznego uzasadnienia Sądu I instancji były prawidłowe, a dokonana przez ten Sąd subsumpcja zachowania oskarżonych pod konkretne przepisy Kodeksu Karnego została dokonana bezbłędnie. Rozważania Sądu Rejonowego chociaż krótkie, były wystarczające i kompletne, przedmiotowa sprawa nie wymagała bowiem rozpoznawania skomplikowanych problemów prawnych.

Sposób zakończenia niniejszej sprawy dla obu oskarżonych, tj. dla O. K. warunkowe umorzenie postępowania karnego na okres 2 lat tytułem próby i kara grzywny w wymiarze 180 stawek, po 20 złotych dla uprzednio karanej E. K., również spotkał się z aprobatą Sądu Okręgowego. Sąd a quo słusznie zróznicował sytuację obu podsądnych, dochodząc do przekonania o możliwości spełnienia celów postępowania karnego w odniesieniu do O. K. bez wymierzania jej kary. Ilość stawek dziennych orzeczonych w I instancji wobec E. K. odpowiadała dyrektywom wymiaru kary. Chociaż

<p>w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji zaniżył wysokość stawki dziennej w stosunku do wyżej wymienionej oskarżonej, przyjmując jej wysokość za niższą nawet od minimalnej stawki godzinowej za pracę w 2023 roku, tj. 22,80 zł (co w sytuacji osoby dość dobrze sytuowanej, wykształconej i prowadzącej z sukcesami własną działalność gospodarczą było nieprawidłowe w kontekście art. 33 § 3 kk), to jednak Sąd Odwoławczy nie był uprawniony do ingerencji w to rozstrzygnięcie z uwagi na dysponowanie w postępowaniu odwoławczym jedynie apelacją „na korzyść” obu podsądnych. Reasumując, całość rozstrzygnięcia o karze jest dolegliwością zasłużoną i współmierną.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>-----</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>-----</p>	<p>-----</p>	

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	<p>-----</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-----</p>	<p>-----</p>

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zaskarżony wyrok utrzymano w mocy w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność wniesionej apelacji i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwięźle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
1.1.	----- # art. 439 k.p.k. -----
Zwięźle o powodach uchylecia	
-----	-----

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

P unkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
---------------------------------	-------------------------

II.	Na podstawie art. 636 § 1 kpk oraz art. 3 ust. 1 w zw. z art. 8 i art. 7 w zw. z art. 12 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), zasądzone od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa opłatę za postępowanie odwoławcze, od E. K. w wysokości 360 zł, tj. 10 % kary grzywny orzeczonej w I instancji, zaś od O. K. w wysokości 90 zł i jednocześnie obciążono oskarżone wydatkami za postępowanie odwoławcze – ryczałtem za doręczenie pism w sprawie, po 10 złotych.
-----	---

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Oskarżone E. K. i O. K.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Cały wyrok		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana